

juny de 1884. Es un testimoni més de les nobles inquietuds i anhels de superació que movien aquells granollerins que bastiren la primera societat nostrada. Era imprès a «La Renaixença», de Barcelona.

El Congost

Fins a la data, El Congost és la publicació granollerina que ha tingut vida més llarga. El número 1 porta la data del 7 de febrer de 1886 i és imprès a Barcelona. El número 4 és el primer que sortí de

traordinari per tal de remoure l'opinió en favor de Josep Solé i Moné (Xarnego), condemnat a mort. Hi col·laboraren, entre altres, Frederic Soler (Pitarra), Frederic Rahola, Conrat Roure, Ramon Vendrell, F. J. Flaquer, Josep Barbany... Granollers es lliurà de l'afront del patibol.

Malgrat i els canvis de subtítol que a través dels anys hem notat en El Congost, aquest setmanari respongué sempre a la manera de pensar del seu director, prou conegut per les seves campanyes republicanes, i al concepte que tenia Esteve Garrell de la missió del periodisme. En 1897 explicà així perquè passava a ésser periòdic d'avisos i notícies: «El Congost» deixa de ser periòdic polític y por lo tanto republicano, para así no tener el deber, en un soldado disciplinado, de formar parte de un comité.»

El dia 24 d'abril de 1904, i amb la signatura d'Esteve Garrell, s'acomiadà dels seus llegidors en un article que és com una elegia i que comença així: «El Congost» cesa hoy en su nobilísima labor... Les investides del caciquisme eren tan fortes, que a la fi obligaren a aquell home fort i de temperament tan apassionat, a replegar-se i emmurdir, després de quatre il·lustres de gallejar. Es curiós de remarcar que en el darrer número d'El Congost hi va un article de Josep Coma — col·laborador constant en els seus últims temps — i altre d'Escocés, el malaguanyat Joan Clusellas i Montaner.

El Congost, però, no fôu pas tan sols una fulla de combat. En les seves planes hom hi veu sempre un gran amor als costums pairals i a la nostra parla, que hi és divulgada i enaltida en aquell temps de cultura troben ressò en les seves planes. Des de Ramon Vendrell, que fôu un dels seus fundadors, i del venerable Antoni Espí i Dionís Puig, el somniador impenitent, són innombrables els granollerins que hi col·laboraren. Esmentem tan sols a Ferran Canellas, Domènec Daví, Joan Via, Josep Alsina, Pere Pujol... I en lloc d'honor, pel seu afecte a aquell setmanari, esmentem també l'escriptor festiu Pepet

del Carril, el nostre volgut col·laborador, que reviu a LA GRALLA records d'uns temps que podríem dir-ne heròics.

La Reforma

Aquest setmanari començà a publicar-se el 18 de juliol de 1886. Els seus propòsits en venir al món no poden estar més d'acord amb l'ideari del «perfecte conservador». «Es el primero de ellos— escriu— la defensa del orden en todos los tiempos y condiciones». I ja a la mateixa primera

EL VALLES

SEMANARIO POLITICO DE AVISOS Y NOTICIAS. ORGANO DEL PARTIDO-LIBERAL CONSERVADOR DE ESTA VILA.

Table with 3 columns: SUBSCRIBIDOS PARA ABONARLO, REDACCION Y ADMINISTRACION, and OFICINA, COMERCIAL Y DEBITA. Includes subscription rates and office information for El Vallés.

EL CONGOST SEMANARIO CIENTIFICO-LIBERARIO. Includes a table of contents and introductory text for the scientific-literary journal.

l'obrador d'impremta que establí llavors Esteve Garrell, endut de la dèria del periodisme. I ja no deixà de publicar-se fins l'any 1904.

En els dinou anys que van del 1886 al 1904, El Congost reflecteix en les seves planes els trets més sobressortits de la vida local i el seguit de lluites que va haver de sostenir el seu director, qui alhora n'era l'editor i l'impressor.

Del número 1 al 23, a la capçalera feia constar que era Semanario Científico-Literario. Deixà de publicar-se amb el pretext de fer-hi reformes i en reapareix el 1.er d'agost d'aquell mateix any, ho féu amb el subtítol més senzill de Periòdic semanal, que el va mantenir fins el número 321 (abril de 1892). Des del número 322 (1 de maig) passà a ésser Organo del partido republicano centralista en esta villa (el partit republicà que acabdillava Nicolau Salmerón), i el 30 de maig de 1897 (número 573), canvià aquell subtítol per aquest altre: Organo de todos los republicanos de esta villa y su Partido. Poques setmanes després, el 1.er d'agost del mateix 1897, passà a ésser Periòdic semanal de avisos y noticias i així arribà fins el 24 d'abril de 1904, que deixà de publicar-se.

En el número 52, primer cap d'any de la seva naixença, ens sembla trobar-hi la clau d'aquella breu suspensió «per reformes». «Què hi fa— diu— que el propietari d'«El Congost» estigui amenaçat per aquell «Te'n recordaràs!», des del dia que no volgué posar-se a les ordres del qui avui preten avassallar-ho tot?...

El 3 de març de 1887 publicà un ex-

LA CARETA

Organ oficial de la gran calaixeria... Includes details about the newspaper's subscription and editorial information.

plana hi llegim aquest epígraf: ¡A dimitir! El lector comprendrà prou que el qui havia de dimitir era l'Ajuntament. Per les dades que hem recollit, de La Reforma se'n publicaren 67 números.

La Careta

Fôu una publicació de circumstàncies per a preparar una carnavalada. Tenia el tany d'un romansó i era estampat en paper de color. El número 1 porta data del 27 de gener de 1887 i el 3 la de 19 de febrer. Va morir amb el Carnaval d'aquell any.

El Vallés

Era un «Semanario político de Avisos y Noticias, Organo del partido Liberal Conservador de esta Villa». Ja en son primer número, tal com veiem de moltes altres publicacions en el transcurs del temps, entaula discussió amb El Congost.

El Vallés era estampat a l'«Establecimiento Tipográfico de la Inmaculada Concepción», impremta molt gran que vingué a Granollers al cap de poc d'haver establert la seva Esteve Garrell. Ocupava un edifici construït exprés al carrer de Ricoma, on després hi hagué la Cereria Parera i ara hi ha una fabricació de teixits.

El primer número d'El Vallés aparegué en 26 de febrer de 1888, i en 1.er d'abril es publicà el número 6 i últim. En aquesta darrera edició hi ha un article titulat: «¿Habrà crisis?»

En forma de fulletó publicava l'obra de Calderón de la Barca, «A secreto agravio, secreta venganza». No passàrem de la primera escena.